

**PROGRAM PRIPRAVE REGIONALNEGA RAZVOJNEGA
PROGRAMA**

SPODNJEPOSAVSKE RAZVOJNE REGIJE

ZA OBDOBJE 2014-2020

September, 2012

1. Uvod

Pravna podlaga za izdelavo Programa priprave je Uredba o regionalnih razvojnih programih (U.I. RS št. 69/2012) in usmeritve pristojnega ministrstva za regionalni razvoj.

Razvojni svet regije/ Svet regije (skladno z sprejetim Odlokom o ustanovitvi Razvojnega sveta regije Posavje potekajo volitve članov v nov organ in le-ta še ni konstituiran) sprejme sklep o pripravi Regionalnega razvojnega programa (v nadaljevanju RRP) in program priprave RRP.

Program priprave zajema:

- navedbo območja priprave RRP (vključene občine),
- vodjo projekta priprave RRP,
- člane projektne skupine,
- zadolžitve razvojnih institucij pri pripravi RRP,
- časovni in finančni načrt priprave RRP.

2. Območje priprave RRP Spodnjeposavske razvojne regije

Območje priprave RRP zajema 6 občin in sicer:

- Občina Bistrica ob Sotli,
- Občina Brežice,
- Občina Kostanjevice na Krki,
- Občina Krško,
- Občina Radeče,
- Občina Sevnica.

Slika 1: Območje priprave RRP Spodnjeposavske razvojne regije

3. Vsebina in struktura RRP

Obvezna vsebina RRP:

1. Analiza regionalnih razvojnih potencialov, opredelitev ključnih razvojnih ovir in prednosti regije, vključno s položajem regije v mednarodnem prostoru
2. Opredelitev vizije razvoja regije,
3. Opredelitev in utemeljitev razvojne specializacije regije,
4. Opredelitev in opis (strateških) razvojnih ciljev regije,
5. Opredelitev in opis razvojnih prioritet regije s kvantificiranimi kazalniki in navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov,
6. Skupno okvirno finančno oceno vrednosti RRP,
7. Opredelitev in podroben opis ukrepov v okviru posamezne prioritete z:
 - opisom predvidenih aktivnosti, s katerimi se bo izvajal ukrep,
 - časovnim načrtom za izvedbo,
 - okvirnim finančnim ovrednotenjem in predvidenimi viri financiranja,
 - prikazom kvantificiranih kazalnikov in virov spremljanja kazalnikov.
8. Opredelitev sistema spremljanja, vrednotenja in organiziranosti izvajanja RRP,
9. Opredelitev sistema informiranja in obveščanja javnosti o načrtovanju in izvajanju RRP,
10. Predstavitev najpomembnejših regijskih projektov, pri čemer mora biti vsak projekt okvirno predstavljen tako, da je njegova sestava naslednja:
 - delovni naziv projekta,
 - povzetek projekta,
 - navedba prioritete in ukrepa, v katerega se uvršča projekt,
 - ciljna skupina, ki ji je projekt namenjen, in analiza njenih potreb,
 - opis namena in ciljev projekta ter opis skladnosti z razvojno specializacijo regije,
 - predstavitev nosilca projekta oziroma skupne partnerjev,
 - opis posameznih aktivnosti,
 - okvirni časovni načrt projekta,
 - prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti,
 - prikaz okvirne finančne ocene po aktivnostih in okvirne celotne vrednosti,
 - prikaz okvirne celotne vrednosti po predvidenih virih financiranja in
 - opis kazalnikov ter navedba virov podatkov za spremljanje kazalnikov.

RRP mora biti usklajen in skladen:

- s strategijo razvoja Slovenije in razvojnimi politikami,
- z državnimi prostorskimi akti, pridobiti moramo smernice ministrstva, pristojnega za prostor, glede prostorskega razvoja v regiji,
- z varstvenimi in razvojnimi dokumenti zavarovanih in varovanih območij,
- izkazovati mora primerjalne prednosti regije v odnosu do sosednjih regij in v mednarodnem razvojnem povezovanju.

4. Vodja in člani priprave RRP 2014-2020

Vodji priprave RRP: Mag. Nataša Šerbec

Namestnica vodje priprave: Nataša Šterban Bezjak

Člani priprave RRP s strani RRA Posavje so:

1. Nataša Šterban Bezjak
2. Mag. Nataša Šerbec
3. Nataša Božič
4. Tatjana Ibračević
5. Sanela Halilović
6. Darja Planinc
7. Sabina Kos
8. Andreja Kobal, CRP.

Člani priprave RRP razvojnih partnerjev v regiji

Pri pripravi RRP 2014-2020 se pričakuje sodelovanje predstavnikov razvojnih institucij in sicer po področjih:

- **Človeški viri:** zavod za zaposlovanje, Mladinski centri, Ljudska univerza, Sklad dela, LRF, nevladne organizacije, šole, fakultete, šolski center, predstavniki občin
- **Gospodarstvo:** GZS in Območne podjetniške zbornice, predstavniki občin
- **Kultura in naravne znamenitosti:** Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine, Kozjanski park, Kulturni dom, Posavski muzej, Galerija Božidar Jakac, predstavniki občin
- **Podeželje s kmetijstvom in turizem:** KGZ, zavod za gozdove, LTO, člani LAS-a, Fakulteta za turizem, predstavniki občin
- **Okolje in prostor:** komunalna podjetja, predstavniki občin
- **Infrastruktura in energetika:** predstavniki občin, Fakulteta za energetiko
- **Kakovost življenja** (socialne, zdravstvene storitve, etnične manjšine, prosti čas): sociala: CSD, humanitarne organizacije; zdravstvo: zavodi na področju primarnega zdravja – zdravstveni domovi, bolnica, IVZ, Zavod za zdravstveno varstvo NM, predstavniki občin.

Po opredeljenih področjih bodo formirane delovne skupine, ki so sestavljene iz predstavnika RRA in predstavnika opredeljenih razvojnih institucij ter obstoječih regionalnih struktur.

Zadolžitve razvojnih institucij:

Vse navedene institucije po opredeljenih področjih se pozove k aktivnem sodelovanju in ustvarjanju programskega dokumenta na ravni regije. Na podlagi sprejetega Programa priprave RRP 2012-2014 za Spodnjeposavsko razvojno regijo se v imenu Sveta regije Posavje pozove razvojne institucije k imenovanju predstavnika v posamezno delovno skupino po opredeljenih področjih.

Sodelovanje predstavnikov razvojnih institucij v delovnih skupinah je predvideno v skladu z njihovimi nalogami v javnem interesu, saj dodatnih finančnih sredstev za to sodelovanje delovnih skupinah ni na razpolago.

Veljavne regionalne strukture (RRS in odbori) bodo do konstituiranja novega organa – Razvojnega sveta regije - vključene v postopek priprave RRP kot člani delovnih skupin. Predsednika RRS in vodje odborov bomo pozvali k imenovanju predstavnikov v posamezne delovne skupine.

5. Časovni in finančni načrt priprave RRP

5.1 Finančni okvir

Za samo pripravo RRP ni dodatnega finančnega vira. Vir za pripravo RRP je v okviru splošnih razvojnih nalog na ravni regije iz 18. Člena ZSRR-2, ki jih izvaja RRA Posavje. RRA Posavje pri tem zagotavlja svoje zaposlene in administrativno tehnične stroške.

V kolikor bi želeli vključiti zunanje izvajalce oz. ostale razvojne institucije, bi morali zagotoviti dodatni finančni vir, predvsem iz vidika kratkega roka izdelave.

5.2 Časovni in vsebinski okvir

Skladno s 6. točko 7. člena Uredbe o regionalnih razvojnih programih (U.I. št. 69/2012) je pripravljen časovni okvir priprave RRP, saj je potrebno upoštevati časovni načrt priprave programa državnih razvojnih prioritet in investicij, ki se morata pripravljati usklajeno.

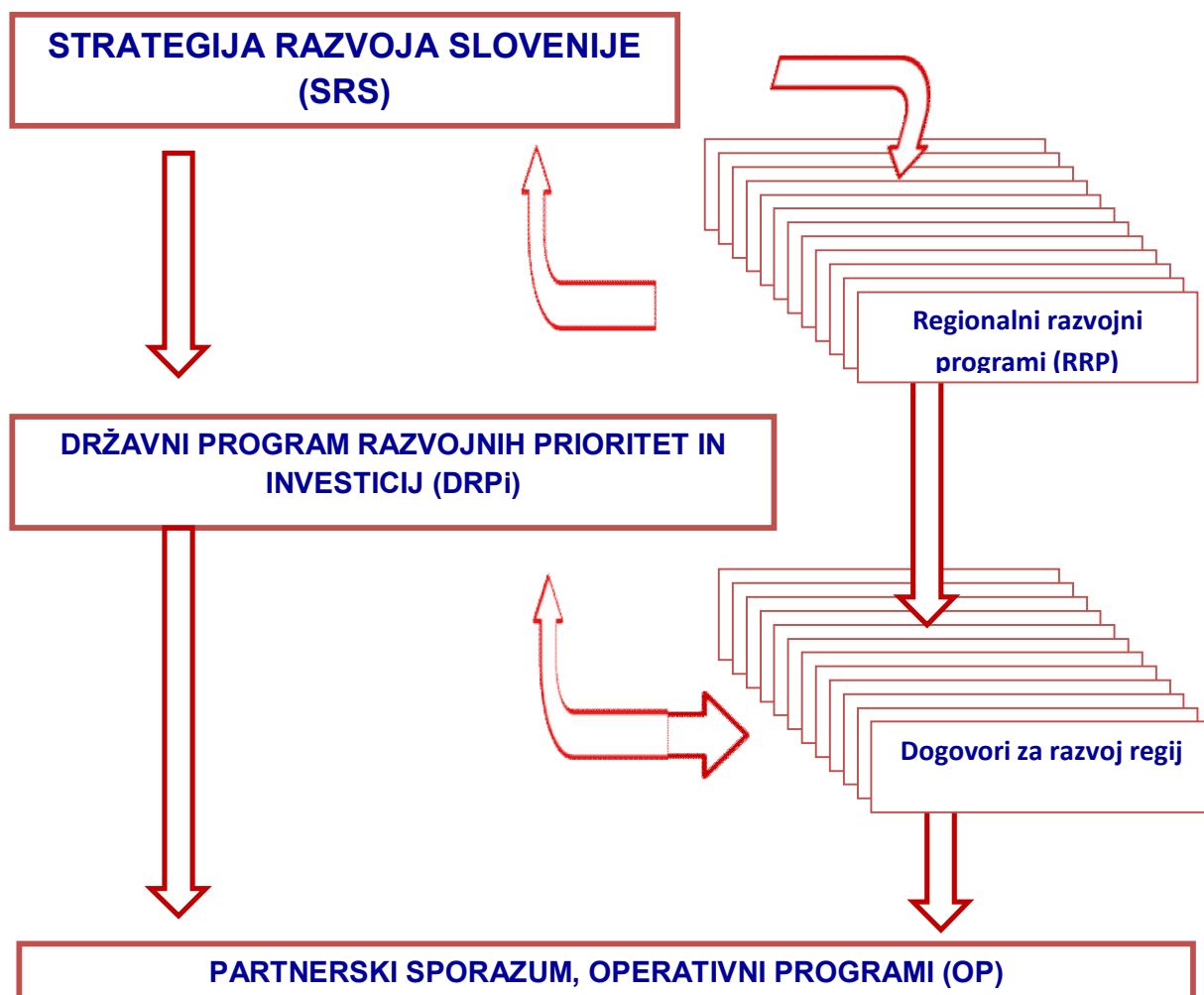
5.2.1 Vsebinski okvir na nacionalni ravni

Na nacionalni ravni bodo dokumente pripravljale in koordinirale Krovna skupina za pripravo strategije razvoja Slovenije in delovne skupine za razvojno načrtovanje (ostali dokumenti), ki bodo tudi skrbele, da bo gradivo medsektorsko usklajeno, ter da bo narejena ocena ukrepov v smislu prispevka k splošnim in specifičnim ciljem ter ciljem EU 2020. Vzpostavljena bo tudi ustrezna komunikacija in usklajevanje vsebine dokumentov z zainteresiranimi deležniki (Državni zbor, predstavniki gospodarstva, kmetijstva, druge zainteresirane javnosti in civilne družbe, itd.).

Delovnih skupin za razvojno načrtovanje na vladni ravni je šest in pokrivajo relevantna razvojna področja, ki so:

1. delovna skupina – makroekonomski okvir in finančni sistem,
2. delovna skupina – znanje, konkurenčnost in trg dela,
3. delovna skupina – sociala in zdravje,
4. delovna skupina – infrastruktura,
5. delovna skupina – gospodarjenje z naravnimi viri,
6. delovna skupina – zagotavljanje osnovnih funkcij države.

Slika 1: Dokumenti razvojnega načrtovanja za obdobje 2014-2020

5.2.2. Vsebinski in časovni okvir na regionalni ravni

Priprava RRP je zasnovana v več korakih. Koraki na regionalni ravni se bodo izvajali sočasno s pripravo nacionalnih dokumentov, zato je temu prilagojen tudi časovni načrt priprave RRP.

Vsebinsko bomo pristopili k izvedbi korakov po sledečih področjih:

1. Človeški viri
2. Gospodarstvo
3. Kultura in naravne znamenitosti
4. Podeželje in turizem
5. Okolje in prostor
6. Infrastruktura
7. Energetika
8. Kakovost življenja (socialne, zdravstvene storitve, etnične manjšine, prosti čas)

MGRT je regijam za začetek priprave RRP do sedaj posredovalo naslednja gradiva:

- sprejeto vladno informacijo o uresničevanju Strategije razvoja Slovenije 2005-2013 in Resolucije o nacionalnih razvojnih projektih 2007-2023;
- Poročilo o razvoju za leto 2012 (http://www.umar.gov.si/fileadmin/user_upload/publikacije/pr/2012/PoR_2012.pdf).

- Povezavo na spletno stran Ministrstva za finance, kjer so pod točko III.3. Obrazložitve Načrtov razvojnih programov v proračunu za 2011 za vsako od politik opredeljeni tudi splošni in specifični cilji, ter rezultati (http://www.mf.gov.si/si/delovna_podrocja/proracun/sprejeti_proracun/2011/sprememb_e_proracuna_republike_slovenije_za_leto_2011/),
- Gradivo za razpravo delovnih skupin za razvojno načrtovanje na nacionalni ravni,
- Nekatere razvojne usmeritve v obdobju 2014-2020, MGRT junij 2012.

1. KORAK

Ta korak je sestavljen iz dveh faz:

Faza 1a

S pomočjo poslanih gradiv in lastnih virov je potrebno pripraviti pregled in oceno stanja v regiji ter ob tem **identificirati razvojne potenciale v regiji**, vključno s tistimi za čezmejno sodelovanje z regijami v sosednjih državah in v mednarodnem razvojnem povezovanju, ter opredeliti ustrezne specifične cilje (eden od možnih virov za opredeljevanje specifičnih ciljev je nabor obstoječih specifičnih ciljev in kazalnikov iz programske klasifikacije državnega proračuna, dostopno na povezavi MF).

Pri identifikaciji razvojnih potencialov se navedejo prednosti, slabosti ali priložnosti posamezne regije, ki jih je treba izkoristiti/odpraviti, če želimo doseči specifične cilje.

Pri tem **razlikujemo specifične cilje, ki so skupni nacionalnim in regijskim razvojem in tiste, ki opredeljujejo razvojno specializacijo regije.**

S takim pristopom bo v regijah potrebno opredeliti njihovo dvojno vlogo in sicer, regijski prispevek k doseganju skupnih ciljev na nacionalni ravni in zasledovanje regijsko specifičnih ciljev.

Tabela: 1. korak – faza 1a

Pregled in ocena stanja v razvojni regiji.	Specifični cilji	Kazalnik (opisno)	Kazalnik – vrednost 2012 oziroma zadnja razpoložljiva vrednost	Kazalnik (vrednost 2020)	Merska enota	Razvojni potencial
Kratek opis	Izberite ustrezni specifični cilj iz nabora obstoječih specifičnih ciljev in kazalnikov iz programske klasifikacije državnega proračuna. V primeru, da v naboru obstoječih specifičnih ciljev ni ustreznih, lahko predlagate nove, pri čemer morate opredeliti ciljne vrednosti do leta 2020 in izbrati ustrezne kazalnike za spremljanje doseganja cilja. Število specifičnih ciljev in pripadajočih kazalnikov naj ne bo preveliko – zaradi povezave s kasnejšim poročanjem in spremljanjem. Kazalniki morajo biti merljivi.					V tem delu naštejete ključne razvojne potenciale na vašem področju, ki so potrebni za doseganje izbranih ciljev. Vsakega tudi smiselno kvantitativno ovrednotite.

Faza 1b

V tej fazi bomo v RRP **opredelili nabor investicijskih področji**, v katera bomo morali vlagati sredstva z namenom, da dosežejo izbrane specifične cilje in izkoristijo identificirane razvojne potenciale. Izbor investicijskega področja bo potrebno ustrezno utemeljiti in opredeliti tudi želene rezultate in pripadajoče kazalnike. Poleg tega bo potrebno **opredeliti tudi ustrezne finančne vire** za vlaganje v izbrana investicijska področja.

Posebno pozornost moramo nameniti oblikovanju investicijskih področij, ki so pomembna za razvojno specializacijo regije in izhajajo iz specifičnih lastnosti in stanja v posamezni regiji.

Tabela: 1. korak – faza 1b

Izbrani specifični cilji	Izbrani investicijski potenciali in njihove kvantifikacije	Investicijska področja	Rezultati	Kazalnik (opisno)	Kazalnik (vrednost 2012 oziroma zadnja vrednost)	Kazalnik (vrednost 2020)	Merska enota	Utemeljitev izbora investicijskega področja	Možni viri financiranja
		Opredelite tista investicijska področja, v katera boste vlagali sredstva z namenom, da dosežete izbrane specifične cilje in izkoristite identificirane razvojne potenciale.	Navedite in kvantificirajte pričakovane rezultate.	Opredelite ustrezni kazalnik (opis in vrednost) za spremljanje njegovega izvajanja.				Navedite ključne dokumente (študije, evalvacije, ipd.) na podlagi katerih utemeljujete identifikacijo investicijskega področja in ocenite njihovo izvedljivost.	V tem delu opredelite vire iz katerih boste črpali sredstva za investicijska področja: nacionalni in občinski proračun, EU sredstva, zasebna sredstva (Javno zasebno partnerstvo) in drugi viri (opredelite kateri).

Pričakovani rezultati tega koraka:

- izvedena analiza stanja v regiji,
- opredeljeni specifični cilji,
- opredeljeni cilji, povezani s t.i. pametno specializacijo,
- identificirani potenciali,
- določena investicijska področja in rezultati.

Časovni okvir za izvedbo tega koraka: sredi oktobra 2012 do – skladno s časovnim zamikom pri procesu priprave dokumentov na nacionalni ravni.

2. KORAK

Po zaključenem procesu v koraku 1 bo med pripravljavci nacionalnih in regionalnih razvojnih programov prišlo do medsebojnega usklajevanja, z namenom preveriti:

- skladnost med cilji in investicijskimi področji na nacionalni in regionalni ravni, preprečiti podvajanje investicijskih področij na nacionalni in regionalni ravni oziroma nastanek morebitnih vrzeli;
- relevantnost pametne specializacije posamezne regije;
- ali bodo identificirana investicijska področja zagotavljala oblikovanje ustreznih regijskih projektov.

Usklajevanje bo potekalo na bilateralni ravni med pripravljavci RRP-jev na regionalni in na nacionalni ravni. Predstavniki MGRT bodo prejete tabele pregledali in po potrebi opozorili na neskladja. Z delovnim gradivom RRA-jev bodo seznanjene tudi delovne skupine za pripravo nacionalnih programskih dokumentov. V procesu priprave dokumentov bodo predstavniki MGRT obiskali regije in pripravljavcem RRP-jev pri delu pomagali tudi z relevantnimi informacijami in podatki.

Pri prioritizaciji posameznih investicijskih področij bomo morali uporabiti naslednja merila za identifikacijo prioritiziranih razvojnih investicijskih področij:

1. Merila glede na vsebine oziroma namen:

- učinek na rast in delovna mesta,
- učinek na razvoj človeškega potenciala,
- pozitivno vplivajo na okolje.

Prednost imajo ukrepi, ki imajo sinergijske učinke:

- med zgoraj navedenimi področji,
- z vzporedno izpeljanimi institucionalnimi in strukturnimi spremembami,
- podpirajo regionalno celovitost, specializacijo, med-regionalno sodelovanje, itd.

2. Merilo glede na finančno učinkovitost:

- prednost imajo ukrepi, ki dajejo z omejenimi finančnimi sredstvi največje učinke.

3. Izvedljivost:

- Prednost bodo imela investicijska področja, katerih predlagatelji bodo lahko utemeljili njihovo izvedljivost.

Pri vsakem od izbranih investicijskih področij bodo morali ovrednotiti tudi predvideno višino sredstev za izvedbo investicij.

Po izvedeni prioritizaciji investicijskih področij bodo predstavniki MGRT z rezultati 2. koraka seznanili tudi pripravljavce nacionalnih programskih dokumentov in poskrbeli, da se bodo nacionalni in regionalni dokumenti med seboj smiselno dopolnjevali in se podpirali.

Tabela: 2. korak

Izbrani specifični cilji	Izbrana investicijska področja	Finančni viri izbranega investicijskega področja	Opredelite predvideno višino sredstev	Rezultati	Kazalnik (opisno)	Kazalnik (vrednost 2012 oziroma zadnja razpoložljiva vrednost)	Kazalnik (vrednost 2020)	Merska enota
		V tem delu opredelite vire iz katerih bodo črpana sredstva za izbrana investicijska področja: nacionalni in občinski proračun, EU sredstva, drugi viri (opredelite kateri).		Navedite in po možnosti kvantificirajte pričakovani rezultat in opredelite ustrezni kazalnik za spremljanje njegovega izvajanja.				

Pričakovani rezultati tega koraka:

- identificiran nabor investicijskih področij z opredeljenimi viri in rezultati.

Časovni okvir za izvedbo: konec oktobra 2012 - do – skladno s časovnim zamikom pri procesu priprave dokumentov na nacionalni ravni – sočasnost priprave.

3. KORAK

Po zaključenem 2. koraku bomo za vsako od izbranih investicijskih področij morali poiskati povezavo s tematskimi cilji¹, ki jih za naslednjo finančno perspektivo zasleduje Evropska kohezijska politika in si prizadeva zagotoviti čim večje osredotočenje in sinergije pri porabi finančnih virov EU.

Za vsako od investicijskih področij bomo morali pripravljavci RRP-jev oblikovati izvedbene ukrepe in projekte, pri čemer moramo biti pozorni tudi na zahteve, ki jih v zvezi s predstavitvami projektov določa Uredba o RRP.

Za vsak ukrep morajo biti opredeljeni tudi kazalniki ter ciljne vrednosti.

Tabela: 3. korak

Izbran nabor investicijskih področij	Ukrepi in projekti	Kazalniki (neposrednih) učinkov (opisno)	Kazalnik (vrednost 2012 oziroma zadnja vrednost)	Kazalnik (vrednost 2020)	Merska enota
	<p>Izbranim investicijskim področjem se dodajo ukrepi in predlogi najpomembnejših regijskih projektov ter pripadajoči kazalniki neposrednih učinkov. Pri tem mora biti vsak projekt okvirno predstavljen skladno z Uredbo o RRP.</p> <p>Ob tem za vsako od investicijskih področij identificirajte tudi to, h kateremu od tematskih ciljev (enemu ali več) bo prispevalo posamezno investicijsko področje.</p>				

¹ (1) krepitev raziskav, tehnološkega razvoja in inovacij, (2) povečanje dostopnosti do informacijskih in komunikacijskih tehnologij ter njihove uporabe in kakovosti, (3) povečanje konkurenčnosti malih in srednjih podjetij ter kmetijskega sektorja (za EKSRP) ter sektorja ribištva in akvakulture (za ESPR), (4) podpora prehodu na nizkoogljično gospodarstvo v vseh sektorjih, (5) spodbujanje prilagajanja podnebnim spremembam ter preprečevanja in obvladovanja tveganj, (6) varstvo okolja in spodbujanje učinkovite rabe virov, (7) spodbujanje trajnostnega prometa in odprava ozkih grl v ključnih omrežnih Infrastrukturah, (8) spodbujanje zaposlovanja in mobilnosti delovne sile, (9) spodbujanje socialnega vključevanja in boja proti revščini, (10) vlaganje v spretnosti, izobraževanje ter vseživljenjsko učenje; (11) izboljšanje institucionalnih zmogljivosti in učinkovita javna uprava.

Za vsak projekt znotraj ukrepa se opredelijo naslednji podatki:

Delovni naziv projekta	
Povzetek projekta	
Navedbo prioritete in ukrepa, v katerega se uvršča projekt	
Ciljna skupina, ki ji je projekt namenjen, in analiza njenih potreb	
Opis namena in ciljev projekta ter opis skladnosti z razvojno specializacijo regije	
Predstavitev nosilca projekta oziroma skupine partnerjev	
Opis posameznih aktivnosti	
Okvirni časovni načrt projekta	
Prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti	
Prikaz okvirne finančne ocene po aktivnostih in okvirne celotne vrednosti	
Prikaz okvirne celotne vrednosti po predvidenih virih financiranja	
Opis kazalnikov ter navedba virov podatkov za spremljanje kazalnikov	

MGRT bo regije sproti seznanjal z najnovejšimi informacijami in podatki, ki bodo na voljo na nacionalni in EU ravni.

Regije bomo na podlagi dotedanjih usklajevanj in dokumentov, ki bodo nastajala na nacionalni ravni, pripravile vsebine tabele za 3. korak in s tem uskladile ukrepe in predloge najpomembnejših regijskih projektov.

MGRT bo gradivo, ki ga bodo pripravile regije za 3. korak, pregledalo, po potrebi opozorilo na neskladja in z njim seznanilo delovne skupine ter izvedlo potrebna vsebinska usklajevanja na državni ravni.

Pričakovani rezultati tega koraka:

- identificiran nabor ukrepov s kazalniki za vsako od investicijskih področij za regionalne razvojne programe

Časovni okvir za izvedbo: konec novembra 2012 - do – skladno s časovnim zamikom pri procesu priprave dokumentov na nacionalni ravni – sočasnost priprave.

4. KORAK - splošno navodilo

Regija bo v tej fazi na podlagi doseženih usklajevanj in dokumentov, ki bodo nastajali na nacionalni ravni, pripravila prvi delovni osnutek RRP 2014-2020.

Pričakovani rezultati tega koraka:

- delovni osnutek RRP 2014 - 2020

Časovni okvir za izvedbo: konec decembra 2012 - do – skladno s časovnim zamikom pri procesu priprave dokumentov na nacionalni ravni – sočasnost priprave.

6. Zaključek

Zaradi kratkih časovnih rokov za pripravo RRP in sočasne priprave nacionalnih dokumentov, brez katerih ne moremo pripraviti RRP, je pričakovati zamude pri pripravi dokumenta.

Zaradi sočasnosti priprave regionalnega dokumenta bo potrebno več usklajevanj in izmenjave vprašanj z nacionalnim nivojem, zato prosimo za kooperativnost vseh vključenih v ta proces na nivoju regije.

Sklep o pripravi RRP in Program priprave bo RRA Posavje objavila na svoji spletni strani, informacijo o tem, kje so ti dokumenti objavljeni, pa na posameznih občinskih spletnih straneh.

Vse zainteresirane vabimo, da se obrnejo na katerega od članov projektne skupine in prispevajo k boljšemu načrtovanju nove finančne perspektive.

Kontakt: RRA Posavje, CKŽ 4, 8270 Krško, tel: 488 10 40, e-pošta: agencija@rra-posavje.si.

Pripravila:

Mag. Nataša Šerbec

Martin Bratanič

Direktor RRA Posavje

Program priprave RRP je bil sprejet na 43. Redni seji Sveta regije Posavje, dne 12.10.2012 hkrati s sklepom o pripravi RRP. Vsi dokumenti so objavljeni na spletni strani www.rra-posavje.si.

